

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vákár L. könyv- és papírkereskedése Csíkszereda, hogy a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. Telefon hívószám: 10.</p>	<p>FŐSZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL ÜGYVÉD.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. ÉLTHES GYULA.</p>	<p>Megjelenik minden szerdán. Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legelőször bban számítatnak. Kéziratok nem adatkak vissza.</p>
---	---	---	---

Mozgalmas idők.

Azt hittük, hogy a keserűségek po-
hara csordultig megtelt már; azt hittük,
hogy a váltságok mértéke elérte tető-
pontját, azt hittük, hogy innen túl már
nincs út a viszonyok rosszabbodása felé
és ami ezután következik, az már csak
enyhülés, javulás lehet s ime újabb rém
aggasztja az elcsüggedt kedélyeket, újabb
még az eddigieknél is sokkal súlyosabb
csapás fenyegeti gazdasági életünket.

Gazdaságunk fontossága tán még soha-
sem emelkedett felül minden más kér-
désen, mint a legközelebbi multban és
jelenleg is. Keservesen érezzük kel-
lett, hogy az országigazgatás, az iroda-
lom és művészet, a művelődés és köz-
élet számtalan más ügyei mind háttérbe
szorultak a nagy anyagi kérdés mellett,
hogy az biztosíthatjuk létfenntartásunkat?

Közgazdaságunk tesped, iparunk és
kereskedelmünk pang, a pénzülség
állhatossága béklyókba verte a vállal-
kozási szellemet, tetterős segítséget hiába
ábrítotunk, csak panaszhangokat hallani
itt is, ott is, mindenütt, ahol a serény
munkának alkotásai rendes viszonyok
között a nemzet és az egyesek gyarapo-
dását, boldogulását kellene megalapozni,
virágzásra fejleszteni.

S e nagy, ez általános tehetetlenség-
göngyös meg tetézi az a veszély, melyet
az eddig figyelemre alig méltatott szom-
széd okvetlenkedése idézett elő. Tőle
ugyan nem félünk, hatalmunk, erőnk
tudatában felni semmi okunk, de tar-
tani kell igenis attól, hogy ezt az erőn-
ket, ezt a hatalmunkat a rakoncátlan-
kodó, ezidőszertit győzelemítés, örjögő
népecskének, vagy népecskének fegy-
verrel be kell bizonyítanunk.

Ez a háború. A háború pedig még a leg-
konsolidáltabb közgazdasági viszonyokat
is időlegesen megrendíti. Hátha még olya-
nok a viszonyok, aminek azok mostaná-
ban! Amikor a legkisebb szellőcske is
tölgyeket tép, épületeket döntő orkánná
fajulhat. Amikor féltve őriztük ingatag
közgazdaságunkat minden megrázkod-
tatástól és minden igyekezettel azon va-
gyunk, hogy a háborgások örvényein
szerencsésen átlavírozva, ha sértetlenül
nem is, de legalább halálra nem sebezve,
érjünk el a zavartalan tevékenység biz-
tos kikötőjébe.

Semmi kétség, hogy egy esetleges
háború, a véráldozatoktól egészen elte-
kítve, pillanatnyilag oly megélhetési
viszonyok közé szorítaná az ország lakó-
ságát, amelyek sokkal borzasztóbban
hatnának azokra, akiknek itthon kell
maradniok és akiknek nemcsak maguk-
ról, hanem övéikről is kell gondoskod-
niok, mint azokra, akik az ellenség elé
állva, a baba, a monarchia igazát fegy-
verrel kell megvédeniök. Lehet, hogy a
háború oly eredményekkel járna,
amelyek később felszegélyezik meggyö-
gült közgazdaságunkat, de kérdés sza-
bad-e az ily problematikus siker kedvé-
ért oly kísérletbe bocsátkozni, melyet
elkerülni lehet?

Mér.éskadó köreinknek tehát foko-
zott lelkiismeretességgel kell mérlegelni
elhalasztásukat. A lehető leggondosab-
ban meg kell vizsgálniok, vajjon presztiz-
suk épésgentartása, érdekük meg-
ővése okvetlenül megkövetelik-e a há-
borút, mely tőlünk annyira nehéz áldozatot
követel.

Nincs más hátra, mint bizni diplo-
máciankban, hogy el fogja rólunk hári-
tani a súlyos csapást.

Romlás.

A szánalmas véget ért obstrukció bizonyára
hozzájárult a közéleti szellem romlásához.
Lábrakapott a társadalomban is a nagyképtel-
kedés, kicsinyeskedés, frázisok után való kap-
kodás és gyanúsítás... A közéleti nyugalom, a
zavartalanság, az összhangos munka hazafias
tényei helyébe az elbeállítás, lázadás és rom-
bolás szelleme lépett.

Az a hazug — és titkos célú — nagyot-
akaráz, mely a politikában dogmákat állít föl
és elkárhoztatja a legderekabb képviselőket és
főispánokat, házelnököket és minisztereket:
urrá lett a *társadalmi életben is*.

A társadalmi mozgékonyág legártatlanabb
relációiban is pártállások szerint csoportosul-
nak... Kuruc-labanc háború dul a legjelentő-
sebb és legjelentéktelenebb viszonylatokban
és hogy teljesebb legyen az ostoba komédia,
a diákok is bizalmi nyilatkozatokat küldenek
a választottaknak, elvűségükéről biztosítják és
főlcsapnak a közvélemény irányítóinak... Csak
természetes, hogy az elemi iskolás növendé-
kek bujdosói és szembeütősi helyett „ben az
ellenzék, künn a mungó” és „obstruáljunk,
nosza hát!” című új játékokkal szórakoznak
a szorgalmi idő kedélyes kis szünetein...

Hogy mi lesz ebből, ki tudná?! Minden-
esetre, a józan belátás, helyes ítéletű szem-
lélőnek mélységesen kell fájlalni, hogy a köz-
szellem korrupciója ilyen bűmulatos arányo-
kat öltött. Szomorkodnia kell a fölött, hogy
nemcsak a társadalomnak érettebb rétegeit
támadta meg ez a veszedelmes körtűnet, ha-
nem átcsapott az ifjúság zsege soraiba. A
pártoskodás, az elkülönzés, a szenevedelmes
indulatok féktelensége, az ellirtelenkedés, a
pótolás lelke foglalt helyet mindenütt a nyu-
godt belátás, mindenoldalú, bölcs talogatás,
mérséklet, önuralom, eszélyesség, és az igaz-
ságnak egyszerű és spontán megvallása helyett.
És, bizony, szomorkodnunk kell, hogy már

maga az ifjúság beleneveli magát a szerte-
lenségbe. Sajnáljuk egyes pártoknak és ve-
zetőembereknek amaz eljárását, hogy a min-
denképp fejletlen fiatalokat érdekeik védel-
mére és törekvéseik előmozdítására felhajítják.
A szegény, kis fejek megbódulnak szokatlan
szereplésüktől, megteik a lobbanó kis szívűk
fenhéjazó öntértekeléssel — és talán sohasem
tudják meg a valót... Hogy csak esztűsül
szolgáltak... Láttuk Horvátországban is és
szomorúan mosolyogtunk, amint (sok esetben
a latinból intót kapott) gyakorcók politikai
sztrájkot rendeztek és ítéletet tettek a báni
kormányzat irányáról, mérlegelték a balkáni
helyzetet és megbuktatással fenyegették az
unionista képviselőket... Oh, valóban, nehéz
szatirát nem írni.

A politikai szellem betolakodását a társa-
dalmi életbe és az ifjúság körébe jogtalanunk
és károsnak tartom. Tartsa meg a maga ha-
tárát és ne tolja ki sorvasztó hatalmát ide-
gen mezőkre. Mi azt akarjuk, hogy a hasában
élő nemzet legyen boldog, nagy, hatalmas;
ámde hogy látjuk, ha a mindent megölő, ál-
datlan démon behatol az eddig immunia terü-
letekre és önkreteszi az egységesség, aszer-
tet, megértés és bizalom bázisait? Ha leront
minden alapépitményt és minden szogletkövet
és kiborbálja a társadalmi falanszter ablakain
az egy érdek és egy cél közövelésre hivatott
embercsoportjainak összeszoktatód, kiegyenlítő
és türelemre serkentő közjait?!... A meg-
értés szerete, egymástbecsülés, józan ítélkezés
és megfontoló belátás csengő pénzét?!... Az in-
dulatok, a temperamentum fékezésének varás-
gyűrűjét... A bomlás mikrobái terjengenek a le-
vegőben. A felelősség azoké, akik az obstrukció,
pártoskodás és áldatlan viaskodás szellemét
átcsempszik a politikai élet határain... Ez ellen
tiltakozniunk kell! A sok sebből vérző magyar
társadalomnak elgyötört testét igazán nem szük-
séges egy alig gyógyuló, újabb fekélyvel fertő-
zni!...
Földes Zoltán.

A „CSIKI LAPOK” TÁRCÁJA.

Dal egy dalról.

*Papasztelegények dalolnak az utcán.
Merenyve, hosszan hallgatom.
Szerelmes és bubánatos a nóta...
S emlék hull a szívemre, hulló rózsza,
Rá ismerem: az én dalom!
— Szerelmes és bubánatos a nóta!*

*Én irtam ezt valaha a nagy erdőn,
Szomorúan, szerelmesen.
Velem sirtak a harmatos falombok,
A párjavezett, bingó vadgalombok,
Csak egy leány nem sirt velem...
— Velem sirtak a harmatos falombok!*

*Hej, az a lány maholnap öregasszony,
Elhervadunk, elhamvadunk.
Csak ez a dal marad meg ifjan, épen,
Szerelmünk bus, vándorló lelkeképpen,
Mikor mi már rég porladunk...
— Csak ez a dal marad meg ifjan, épen!*

Szabolcska Mihály.

A malacok.

Írta: Portik Andor.

Bizony zajos a városi élet. Leszedi az arc-
páros rózsáit, megviseli a test idegeit és olyan
fáradtá, kimerültté teszi a hevesen életbe in-
duló ifjut. A tavaszi napsugár megjelenése ezért

engem is, mint a többieket, kikhez hasonló
vagyok, ábrándozóvá tesz. A keletről jövő szellő,
a meeszi láthatatlan hegyek tündéri világa, a
székely havasok völgyeinek csendes, zavarta-
lanul magyar falvainak melegsége, dallamos-
sága álomba ringat és szeliden visszautasitha-
talanul bívogat: remény az életre. Az első ta-
vaszi felhőtől, a repülő madártól, mely arra
viszi utját, már megizenem, hogy megyek, me-
gyek... Megtépett szárnyakkal, lebilincelt akara-
ttal, új életet szerzeni, az arcokra rózsát
keresni, a szívbe, a lélekbe frissességet, a testbe
ruganyosságot.

Prózaiasabban mondva, így történt meg,
hogy nem egyszer kellett az én havasi falomban,
Gyergyóremetőre szállingóznom a nyári mele-
gek beálltával — egészségi szempontból is.
Óregeim, val mint az atyafiak nem kis meg-
illetődéssel fogadtak engem, a sápadt, erőtlen
fiút, ki bizony nagyon reászorult a heverésre,
nem kevésbé a ráclürmös helyett — ugy téve-
désből — a tej minőségének élvezetére, s nem
is azért, mintha talán a doktor azt írta volna:
enni, enni, és örökké heverni, hanem mert
egy szónak is száz a vége, atyámfiai szerint:
„Hajja-e, komám, kied es elrugá a patkót ahajt
a város erányába.” Így lett a városi zajos élet-
ből Gyergyóremetén remetei élet. Kéte feküd-
tem a tyukokkal (lám már kezdtek közlede-
ni a malacokhoz), reggel megvártam, hogy vaj-
jon tényleg nappal lesz-e, vagy éjszaka, s

csak mikor láttam, hogy nem akar sütétedni,
akkor keltem fel. Ettem (most még közelebb
vagyok a malacokhoz) aztán pokrócot terítve
az udvar pázsitjára, fel néztem az égre; a nap
remekelt; bele néztem a napfénybe, ott piros
betűvel tündökölt Szent Heverdel. Én, mint az
írás igaz hívője, nem ellenkeztem, mondván:
„Heverdel el, heverdel el!”

Oh, mi fenséges volt hassal az égnak, s
s nem nézni máshová, sehova. Fenn csicse-
regtek a fecskék, szálltak a golyák s az én
gondolataimnak is olyan hosszú lábai lettek,
mint amazoknak. Kétségtelenül hevültem, kü-
lönösen, ha a nap a szükségesnél hevezebben
sütött. Ő hevített engem, én pedig őt. Nem
lehet tehát csodálkozni azon, hogy ilyen kö-
rülmények között a muzsával társalogtam. Mit
is csináltam volna egyebet? Az, hogy a bor-
nyuk az istállóban enni kértek, s minduntalan
bou, buu — bögték, oh, az annyira prózai volt,
hogy fel se tűnt. Hanem, hogy az a két szem-
telen malac annyira bizalmastodott, hogy még
akkor sem kímélt meg, mikor a muzsával tár-
salogtam és orrával már-már az én orromat
kezdte költőiesen érinteni, szavának érvényt
szerezni akarván az árpaszemek irányában,
ez már hallatlan volt. És itt kezdődik az össze-
függés az én nyaralásom s a malacok között.
Mert az eféle dolgokat nem tilrhettem, s mi-
kor az állapotok kezdtek elmérgesedni, hát
felugrottam! Vettem egy kemény fenyőfacsapót,

s ahajt úgy hozzávágtam a malacokhoz, hogy
alszegig meg se álltak. És lefeküdtem, mintha
mi sem történt volna. A suj egye meg őket,
gondoltam magamban. Bánom is én, akár mi
lesz velők.

De később mégis, mégis kezdtem gondol-
kozni a dolgok állása felett, s ahogy kezdet-
menten gondolkodni, úgy lassanként kezdtem emel-
kedni, s mire talpra álltam, már meggondoltam
a dolgot. Elővettem az ostort s hajdonfőn, láb-
bisan neki a falunak. Amennyi gyerek mind
csatasorba állítottam, s megindult a hadjárat.
Hol vannak a malacok? Te méssz Bakóba, te
a Tolvajos felé, te Felszegbe, te meg az Al-
szegbe. Jöttek is nemcsak a lesújtó jelen-
tések, hogy bizony nincsenek sehol!

Tyűh az ámenit, ez már baj! Megvakartam
s fejem s aztán indultam a falu közi, azas
műnyelven a piacra. Itt kövér kofának, kik
uborkát és tojásos perccet árultak, bántak
reám, s rikácsoló hangon érdeklődtek a haj-
donfejlőség és az ostor szükségessége felől.
Jé, ha a malacok elveszték, szörnyülködtek.
Éppeg az előbb láték ehejt két küsedű südőt,
szól lelkenedve a vackoros. Ugy-e néli az
egyik kisebb volt, mint a másik? Igen, igen
lelkem, a volt, az, Alszeg felé mentek, ugy lá-
tám. Tehát előnyomulás az Alszeg felé. A
közégházánál meg is láttam ökoméket, amint
jóízűleg harapták a jegyzőék előtt való füvet.
Oda se hallgattam a sok kérdészködésre, ha-

MÉRNÖKI IRODA

bányászat, föld- és erdőmé-
rések, út, vasut, kötélpályák,
ásványvizek, bányagépek,
FÖLDGAZVEZETÉS stb.

Balás Jenő okl. bányamérnök

Kolozsvár, Deák Ferencz-utca 15. szám, I. emelet.

Vármegyénk és a kultura.

— Irta: Kémes Antal. —

Korunkat a technika, a villamoság láza valami legyőzhetetlen kozmikai erővel ragadja tova a fejlődés útján. Ugy érezzük mintha csak a modern géniusz e téren kiélni akarná magát.

A lázas csörtetésben történelmi religiónak tekintni a multat, két ezredéves erkölcsi világlátásunkat, s vakon rohan a jövőnek, hogy a mainak romjain egy új világot építsen fel.

A kor lázas rohanása láttára önkénytelenül fellétem lelkemben «Csikországnunk» képe. Mit mondhatnék erről?

«Életantiquarium»...

Melyben még «ma» megtalálható az ázsiai fajmagyar nyelvet, szokásokat erkölcsöket; kár, hogy talán «holnap» a görög filozóf igazát; pantarei minden megváltozik, a modernizmus a mi kis országunkra nézve is valóra váltja. A változás a régi világ tűnése, megértem velem a római írók: Ciceró, Tacitus és Sallustius pesszimizmusát, melylyel elsiratják az «urbs aeterna».

Egy perccig se áltassuk magunkat «anachronizmussal», mert a római világot éljük új kiadásban.

Kár érte! Hogy így van sajnálkozunk.

S akarva nem akarva, de be kell látnunk, hogy az egyetemes természetű törvény végső eredménye kép a mi napsugaras kis országunkat is beolvassza Augustus Caesar és a császárság korába...

Hallom a vonatdörgését, gyárkérmények sikoltását, s látom a munkás kezek elenségét az aratógépet is itt ott megjelenni földünkön...

Uj idők jelei de nem áldást hozók.

Bércünk diszei hullanak.

Vármegyénk milliói vándorolnak ki.

Hogy ez teljességbe ne menjen, hogy a fontos történelmi hivatásra determinált székely testvéreinknek vándorbotot ne adjunk kezébe, fel kell virágoztatnunk a székely ipart és kereskedelmét.

Bele kell nevelnünk a székelységbe annak átértését, hogy a nyertermékeket helyben dolgozza fel s maga hozza forgalomba.

Ez azonban pium desiderium marad mindaddig míg társadalmi életünk vétkeringésébe bele nem oltjuk az ipari és kereskedelmi élet iránti egészséges érzéket, s míg ki nem öljük belőle a balhiedelmet, hogy a székely nem termelt ilyesmire.

A nagy horderejű szociális probléma megoldása ipari szakiskolák felállítását, vagy a mai közoktatásunk keretébe szerencsétlenül beillesztett polgári iskolák reformálását teszi szükségessé.

Mert valljuk be őszintén, hogy a mai polgári iskolák produktivitása hazai iparunk és kereskedelmünk fejlesztését illetőleg a minimumot sem üti meg.

Már pedig e nélkül létjogosultságunk majdnem a levegőben lóg.

Emeljük hát ez iskolákat is hivatásuk magasztalára azzal, hogy oktatásuk középpontjába beállítjuk a helyi speciális ipari és kereskedelmi élet fejlesztését, valamint a népismeret.

Az előbbi kettőt közgazdasági és népességi szempontból.

Mert az ipar és kereskedelem a földirtók kevesbedése esetén is mindig emelkedő munkásságot fejt ki, tehát visszahozható a kivándorlásból.

Ha valamely hely népességének u. i. az östermelés nem nyújt elegendő megélhetést — mondja egyik nemzetgazdászunk, a sűrű népesség fentartását csak az erősen fejlett ipar valósíthatja meg.

Ez iskolák magashivatását a nép földhöz való ragaszkodásának a haza szeretetének a népismeret útján való ébrentartásában erősítésében látom.

Ha valaha, egy napjainkban erre égető szükségünk van; mert a kulturának nemcsak áldását, de fogyasztó lehetét átkát is érezzük abban, hogy ennek jegyében már nálunk is megjelent az aratógép. Zörögve zugva megy végig a sima táblákon, levágja a búzát melyen s kékbe köti. Amerre utját veszi nincs többé nyalka legény, aki kaszát verne, nincs karsu leány aki kévét kötne.

A gép munkája eszünkbe juttatja, hogy mialatt a kalászkok halomra borulnak a gép rövid éles kaszái előtt, nem aratja-e le egyúttal a nép hozzátartozásági érzését a hazai földhöz, ahhoz a kis faluhoz, melynek tornya már távolról hívogatólag int fel.

Vajon nem fog-e a kultura vívmánya után kisarjadzani a nemzetköziség?

Az aratásnál ott van az ezredéves megszokás, generációk visszaemlékezése, a kedves danákban megzendül lelkünk melyén s azt az érzést kelti bennünk mintha részesei lennénk a földnek:

A jó népszokások a nép erkölcsi munkái: ezer év áll mögöttük.

Órizzuk ápoljuk hát ezeket a kapocs nem fog szétszakadni a föld és népe között.

Kamarai közgyűlés.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara folyó hó 13 án délután 3 órakor kezdve rendez teljes ülést tartott esjtét gyűlés termében Tauszik B. Hugó kir. tanácsos, elnök vezetésével.

Napirend előtt jóváhagyó tudomásul vették, hogy az elnökség Lánycz Leót a budapesti kamarai elnököt v. b. t. tanácsosát történt ki-nevezése alkalmából meleg hangu átiratban üdvözölte. Az Országos közlekedési Tanács tagjává újabb öt évre ismételt Tauszik B. Hugó elnököt választották meg.

Megállapították az 1918. évi költségvetést. A rendes és rendkívüli kiadások főösszege 50490 korona, a bevételek 50756 korona. — Főlétszám mutatók 266 korona. Fedezetül 5%, os illeték szolgál.

László Gyula m. titkár folytatónak bejelentette, hogy az erdélyi inséges gazdasági viszonyok között a tanonc elhelyezés nagyobb, mint előző évekb. A Székely Társaságok és

más közmiv. egyesületekben esetről-esetre jó támogatást talál az elhelyezéshez s így a székely gyermekekkel valódos jogotkönyvságot gyakorolhat a kamara. Két aszkely fiutessuttal először a nagyzerbeni cipész ipari szakiskolába helyezett.

Sz. Szakáta Péter titkár a Budapesten okt 6-án és következő napjain tartott titkári értekezletről számolt be, melyen megalakították a Magyar Vámpolitikai Központot. — Az elnöki tanácsba bevalasztották 4 évi ciklusa a marosvásárhelyi kamara elnökét is. Pártólólag tárgyalta a teljes-ülés tovább a temesvári, régrábi és nagyváradi társaskamarák ipari- és kereskedelmi érdekeket érintő javaslatát Maros-Tordavármegye közönségének azon megkereséséhez azonban, hogy Erdőszygyörgy község részére még két új orsz. vásár engedélyeztessék, nem járult hozzá. Székelyudvarhely város új piaci helypénc díjazabályzatának díjteteleit túlmagasnak találta és azok redukálását javasolta. A Marosvásárhely mindkét vasuti állomásának újjépítése tárgyában be-terjesztett elnöki indítványt egyhangulag elfogadta, s e tárgyban terjedelmes indokolással feliratot intéz a keresk. kormányhoz, sürgetvén az erre szükséges összegeknek a jövő évi költségvetésbe való felvételét és a munkálatok gyors végrehajtását.

Százezeréni érdekeltség kérésére lépéseket tesz a kamara a százezeréni állomáson egy-rakadó vágány építése érdekében, mi a város növekedő forgalma miatt már nélkülözhetetlen.

A kamara öt éves ciklusa a jövő évben lejárván, elnök előterjesztésére elhatározta a teljes-ülés, hogy az alkütlekek beosztásának módosítása iránt javaslatot terjeszt a keresk. kormány elé. Ezzel a kerületek képviselőit aránylagosabbá óhajta tenni.

A Maros szabályozása ügyében az aradi kamara által indított mozgalmához lelkes egy-bangu határozattal járult hozzá a teljes-ülés, minnek — ha várt eredménye lesz, a kamara kerültre is nagy áldás származik abból. — Több kisebb jelentőségű kérdés elintézése után elnök az ülést berekesztette.

Levél a szerkesztőhöz.

A gyimesi községnek megmagyarosítása.

Érdekes levelet hozott szerkesztőségünkbe a posta a gyimesi községnek megmagyarosítását illetőleg. A levél szövegét így hangzik:

Nagyvárad, 1912. nov. 10.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Bocsánatot kérek Csikmegye közönségétől, hogy idegen ember létemre belügyeibe

avatkoanom. De nem is oly veszedelmes ez a beavatkozás, mert inkább csak figyelmeztetés akarom tenni az illetékes tényezőket egy nagyon is ártatlan dologra, amely az idegenek inkább tűnik fel, mint a csikbelieknek, akik végtére már megezők az azt.

Két község névről lenne ugyanis szó: Gyimesfelső és Középlokról. A szótárban hiába keresünk a lok szót! Történelem, vagy legenda nem fűződik hozzá! Ha Felső és Középlak lenne a nevük, fel sem tűnne!

Igy pedig az ember azt hiszi, hogy valamely rég mult időbeli Becirket nevezte el loch-nakés így lett belőle „magyarosítva”: lok.

Ajánlanám tehát a helyes és teljes névvaltoztatást. És hogy egyben rövidített neveket kapjanak, talán helyes lenne a három ugyanis összeforrt községet: Felsőgyimes, Közégyimes és Alsógyimesnek elnevezni. És hogy a nemzetközi határszéli állomás új elnevezéséből zavarok ne keletkezzenek, — a mostani Gyimes továbbra is megmaradhatna mostani nevével.

Szép és természeti fekvésűnek teljesen megfelelően lennének így elnevezve.

Ajánlom az illetékes tényezők figyelmébe.

Kiváló tisztelettel:

S. V. J.

Ezt a levelet azért is kézzelgyel közöljük, mert a benne felvetett egészséges eszmét magunk részéről is egész teljességben elfogadjuk. Előttünk az eszme ugyan nem új, mert azt mások is — főként idegenek — többször megjegyzés tárgyává tették. Annál csodálatosabb, hogy az illetékes hatóságok figyelmét éppen most kerülte, el mikor tudvalevőleg új magyarosított helységnevekről készült.

Sajnos, Csik vármegye helységneveit a belügyminisztériumban már felülvizsgálva és megállapítva lettek. Lényegében nem is igen történt változtatás, legfeljebb C-iktusnád Tusnád, Gyergyóditró Ditró, Csikkosma Kosma stb. lettek.

A legtöbb törvényhatóság községneveinek megállapítása azonban még javában folyik és csak teljes bevézés után lesznek hatalmas könyvvalakban a nagy község használata bocsátva. A törvényhatóságok már az újat használják. Ez azonban nem zárja ki, hogy Csik vármegye utjonnan megállapított helységneveiben célszerű pótlások eszközöltessek. Ilyennek tartjuk a gyimesi községnevek igen helyesen propanált magyaros megállapítását: Alsógyimes, Közégyimes és Felsőgyimesre. Csupán az illetékes közigazgatási hatóság parányi kis munkájába kerül és hiszük, hogy a belügyminisztérium 1-2 év multva napvilágot látó új kiadványában a gyimesi községeket a fenti elnevezések alatt fogjuk me találni, melylyel megszűnik a mai bántó elnevezés.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Megöröszített törvényhatósági tagvalasztás. A m. kir. közigazgatási bíróság Marthy Dénes gyergyóremeti lakos panaszát Kénosy Géza törvényhatósági bizottsági tagga történt megválasztása ellen, végzésileg elutasította.

nem óvatosan megkerülve őket, alaposan rájuk huztam az ostorral, kisérvénn annak csattogását méltó szavakkal. Megiramodtak. S mégis felűnt nekem, hogy alakom láttára nyugodtan viselkednek, nem sokat csinálnak belőlem. Minden ostorlítésre egyet szaladtak, de az igazat megvallva, csak akkorát, amekkora az éger farka. Valahogy mégis eljutottunk a piacra, hol a kofának nagy hüp-hüppel fogadtak. Közös örömléket azonban nem:okára a kétségbeesés váltotta fel. Ugyanis, mig én kézzel-lábam igyekeztem a malacokat hazahajszolni, addig azok mindcsak a Balázs Bécsi Pista kapuján óhajtottak volna bújni. Mig így folyt a harc közöttünk, jött a Rezes Jóska kocsija nem kis sebességgel. A különböző áramlatoknak aztán az lett a vége, hogy a kocsi szőpen keresztül ment a kisebbik nyakán. Ez igaz volt. De az is igaz volt, hogy én ugy ott hagytam a malacokat, mint Szt. Pál az oláhokat, s egy elhallgattam, mint éger a lyukában, kivált mikor a kíváncsiak hangjából kivettem, hogy a malacok tényleg nem a mienkek, hanem a Balázs Bécsi Pistáé.

Ilyen következményel voltak az én hevéresemnek. Nem is beszéltem el a későbbi jeleneteket, mikben részem volt, csak röviden azt, miként kerültek vissza ismét önluk robusoni lakói. Hát vasárnap azentmise után szokás szerint kiállott a polgár a dombra a templomudvarán s miután a szentesített törvényeket kihirdette, ekként szólt folytatónak:

„Mindenkinek tudtára adatik továbbá, hogy Ferenc Jóska a kiráj Gyergyó tartományának Remete községe Alszegebbe az Csörtán Balázs a Jánosó búccáilleses életében két sűdöma/ae találatott, miért is azt igazi tulajdonosa minden hiányok nélkül átveheti, megjegyezve, hogy Csörtán Balázs a Jánosóknak megdéseni tartozik miadama járulékokot, melyekbe a malacok tartása négy nap alatt került vale, mert nem es kívánhatja senki, hogy az ő jószágát más akármilyenbe tartogassa, stb...”

Igy kerültek meg a malacok, és ez az eset tanított meg engem arra, hogyan kell azokat őrizni. Szóval megszereztem a díszpásztori oklevelet, amit bizonyít az is, hogy az ideén, blaszességemre legyen mondva, minden rendben volt.

Háborus tárcalevelek.

Majd csak ezután — A proféta köntöse. Mi okozta a katasztrófát. — Ujuri huncutság.

Elkezdte a Lokalanzeiger tisztelt haditudósítója, hogy egy szép napon felpakolt és hazament nagy dérral-durral Berlinbe. Utánna felpakolt az angol, a belga, a spanyol, az ausztráliai haditudósító. Felpakolt Andorján Andor is, az Est genialis tudósítója és hazajött a bulgár vezérkar hadiszállásáról. Minden újságudósító haragszik, mert a bolgárok, habár a legugyobb udvariassággal is, de lehetetlené tették munkájukat. Hatalmas sürgönyöket menesztettek volna, de a kegyetlen cenzura mindössze a címet és néhány öszefüggéstelen szót hagyott meg csupán. Így aztán nem érdemes volt a zageráci köznyomoruságot szenvedni és a 130 haditudósítóiból nincs már ott egy se.

A jelző pedig az, hogy majd csak ezután fogunk irni hiteles haditudósításokat. De az ördögbe is, hát azok a tudósítások, amelyek eddig kolumna száma iródtak és amelyeket mi, ugynevezott jámbor olvasók, — nagy deliciaival olvastunk, — hasbul iródtak? Egy kicsit kellemetlen azt megtudni, mert mi ezekre esküdtünk és mikor becses lapunkban a döntő ütközet hírt olvastuk: „hittünk neki és erre alapítottuk kaszánál beazélgetésünket.

Pedig majd csak ezután eresztik meg a tisztelt haditudósítókat fantáziájukat. Eddig a katonai hírlaptudósító iroda bilincben tartotta azt a fantáziát. Sőt olykor egészen betapasztotta a beszédet, a kínbáni óhajto száját. Most már nem lesz rabillinc, nem lesz a riporteri fantázia eszárnya elvága, most fogunk csak meg szörnyen érdeke. dolgokat a harctérről olvasni.

De nagyon jámbor olvasó lesz, aki ezekre esküdni fog.

A bolgárok ide-oda áttörök, vagy talán már át is törték a cenzurális erődítések vonalát

és szabad az ut. Konstantinápolyba, ha csak a béke galambja végkép le nem száll a vitéz bolgárok vállára. És mit csinál a szultán? A szultán, hogy Ollendorf nyelvtani gyakorlati, vagy az Offenbach operett stílusában fejezzük ki magunkat — azt csinálja, hogy nap-feltekor és uaplenyugtakor odabukik a proféta köpenyegé mellé és ott kéri talán már nem is a hadidicsóséget a török fegyverekre — hanem a kegyes pátronusok becsületesebb pártfogását, hogy végkép el ne hagyják a törököket és engedjék meg tovább élni.

...Hej ezelőtt csak négy századdal is nem így imádkoztak a proféta köpenyegénél...

Mégis mi okozta a törökök katasztrófáját? Anyira beborult a törökök? Anyira pipogya emberek lettek az elpabult Bizanc utódai? Nem. Más a baj. Törökországot nem katonáinak elernyedt volta, nem népének elpabultsága, nem a vitézesség teljes hiánya tette tönkre, hanem a — korrupció. Szörnyű dolgok süttek ki a háboruk során. A szállító öszeajátzóttak a basákkal és olyan géppuskákat szállítottak, a melyeknek nem volt — magja. Ezeket a gyilkos géppuskák hiába süttögték az ellenfére, azok szét nem robbantak, mert az ekstrazítt ellopották belőle, azaz hozzá se tették. Annak az árát az átvevő komissió kaptas. Papiron elég eleég ment a harctérre. De mire odaért, a kenyér, a hús, a kenzerv. A pilaf mind valamennyi — elolvadt. Ellopták. Elloptak ott undlent, még a hajnál álmat is. És éhes hadseregrel se Cromwell Olivér, se Guastáv Adolf, se Szabjjevasky, se Napoleon nem tudott volna győzni. Ez ölte meg Törökországot. A sáp. A bakais. Szerpeve van ennek minden nemzetnél, de ennyire kifejlesztve sehol sem volt; az igaz, hogy olyan végtelen szerencsétlenségbe se döntött még egy nemzetet, mint a törökök.

Talán tanulnak belőle azok, akiknek tanulniok kell és erőlyösen rálápnak — korrupció, a hidra fejére.

A kunsági magyar eddigelő a bélyegtörvényt, meg részben a követvalasztást mondotta uri huncutságnak. Most azonban mióta a pörge kalapu kunsági magyar állandóan hírlapot olvas, egyben tökéletesen megbizonyosodott, és pedig abban, hogy a bélyegtörvény, meg a követvalasztás is valóságilag körösi szentelivia, ahhoz az uri huncutsághoz képest, a mi a — diplomácia. Talleyrand a jelentéktelen vi-béki püspökből, Napoleon jóvoltából, külügyminiszterré lépett legesezebb, de egyuttal leg-cinikusabb diplomata, egy határozta meg a maga es szaktársai szerepét, hogy még véletlenül se szabad — igazat mondani és az igazi diplomatának még gondolatait is el kell palástolnia. Talleyrand elkövette azt a komissiót, hogy mikor Napoleon Moszkvában a nagy hidegtől letört és megtűzedelt hadsereggel tartott hazafelé, meg haza se ért, már a sem niből külügyminiszterré tett embere az európai nagyhatalmakkal — császárságából detrenizálta. Ez a cinikus ur jó iskolát csinált a diplomatáknak. Elképedve olvassuk, mi minden szabad a diplomáciában. Elő: Kijadják a háboru elején, hogy akármennyire vackarkodnak a kis incifinci Balkán államok, a státusquo áll: területi változásokról még győzelem esetén se lehet szó. Ha az lenne igaz, amit a diplomácia hangosan hirdet, — vajjon feltehető-e, hogy a kis Szerbia és Montenegró nekivágjon egy kockázatos háborúnak? Csak hogy amit a diplomácia hangosan hirdett, annak éppen az ellenkezője volt igaz. És a nagy szakállu Pasica nagyon jó volt az Atyuskától értesülve; „Csak menjetek gyerekek bátran előre. Amit a lotyogó vénaszonny (értés: diplomácia) pótyóg, — az semmi. Arra ne halgassanak. Less nektek Albániában kikötőtök is, csak előre.”

Ilyen biztatás után hogyan szállt volna bátorság a Balkán szővetségbe. És ki csodálkozik azon, hogy Szerbia egyenesen földközi tengeri hatalom akar lenni!

Vagy nem?

Csikvármegye Lövészbizottsága f. hó 14-én a vármegyei kisebbségi tanácsoknál termében Gyalóky Sándor főispán elnöklétével látogatott közgyűlést tartott, amelyen le tárgyalták az elfogadott alapszabálytervezetet, melyet Szász Lajos elnökből a Debreczeni Gyula és dr. Kovács Gyárfás tagokból álló bizottság készített el. Ezután elnök felkérésére Szentpály Gábor zászlóaljparancsnok tett részletes jelentést a lövésztanfolyamok szervezéséről és működéséről. A helybeli főgimn. 55. a földmivesszék 27 tanulója nyert az 1911-12. tanévben kiképzést a céllövészeten, amelyben kiváló eredményt értek el. A legjobb lövők pénzbeli jutalomban részesültek. Ezenkívül a megye 13 községében szerveztek lövésztanfolyamokat, vagy ezek szervezése most van folyamatban. A tanfolyamokon a fiatalság ingyen vehet részt. A lövésztanfolyamok szervezésében nagy érdeme van Szentpály Gábor őrnagynak, aki a szervezés munkáját személyesen végzi s figyelemmel kíséri és ellenőrzi azok működését. Ebbeli buzgalmaért a közgyűlés elismerését fejezte ki és köszönetet mondott neki s kérte, hogy a jövőben is hasonló lelkesedéssel működjen. A bizottságnak célja lévén elsősorban az ifjúság katonás nevelésének minél intenzívebb előmozdítása, ezt csak úgy teheti meg, ha minél többen állanak be tagjai sorába. A tagsági díjakból (alapítótag 50 K., rendes tag 4 K., pártoló tag 2 K.) s a vármegyei segélyből (eddig 100 K.) befolyó jövedelmet fordítják ugyanis a tanfolyamok rendezésével járó kiadások (a szükséges könyvek beszerzése, jutalmazások stb.) fedezésére. Fegyvert és lővérszerzést a m. kir. honvédelmi miniszter ingyen ad a tanfolyamoknak. A tagok sorába való belépésnél kivül még egy is előmozdíthatják egyesek a bizottság célját, ha a lövésztanfolyamokra tagokat gyűjtöttek. A tanfolyamokon résztvevők pedig azonkívül, hogy már kiképezve kerülnek a katonasághoz, itt abban a kedvezményben is részesülnek, hogy egy elméleti vizsga letelése után az arravalók hamarosan állíthatók lehetnek s elegendik nekik az utolsó fegyvergyakorlatot. Erre való tekintettel tehát nagyon kívánatos, hogy minél többen vegyenek részt a lövésztanfolyamokon.

F. hó 24-én délután fél 2 óráig este fél 9 óráig Gözsy Árpád gyógyszerára lesz nyitva

Sikkasztásért elítélt községi jegyző. Több rendbeli sikkasztással vádolt Kelemen György volt csikszentmiklósi községi jegyző büntüléssel szombaton és hétfőn tartotta meg a főbírályalt a csikszeredei kir. törvényszék büntetőbírósa. A kiterjedt bizonyítási eljárás után a törvényszék 13 rendbeli sikkasztásban elítélte a községi jegyzőt Kelemen György vádlottal s ezért 2 és fél évi fegyházzal sújtotta. Vádlott az ítélet ellen fellebbezéssel élt.

A vasúti hordárok eszentelése. Az államvasúti hordárok eddig nem kaptak fizetést. A keresetükből éltek. Most aztán Bóthy László kereskedelmi miniszter jó szíve segít a hordároknak és a vasut rendezte a hordárok fizetését. A magyar királyi államvasutak hivatalos lapja legutóbbi számában már rendelkezést jelent meg ezen a címen: Szabályzat a podgyász-hordárok alkalmazkodása és szolgálata tárgyában. A jövőben a podgyász-hordár, ha bizonyos egész munkanapokon kizárólag az intézet által díjazott munkát végez, e napokon az illető állomáson az időben a raktári munkásoknak fizetett kezdő napibérrrel, tehát a munkabérek változó magassága szerint díjazatik. Vagyis magyarul: a hordár olyan napibért kap, amikor a vasutnak dolgozik, mint a raktári munkás. Ha a podgyász-hordár a munkát nem egész munkanapon, hanem a napnak csak bizonyos óráiban teljesíti, akkor a fentemlített napibérek a munkások szerint való idő arányos részével díjazandó. A hordárok nagy örömmel fogadják a miniszter rendelkezését.

As egyenes adók reformja. A pénz ügyminiszteriumban már hetek óta beható tanulmányozások folynak az egyenes adó reformjára vonatkozó törvények végrehajtását illetőleg. E tanulmányozások, melyek Pap Mihály miniszteri tanácsos és Szabó Károly osztálytanácsos részvételével folynak, gyakran a kései éjféli órákig is tartanak és akárhány alkalommal a végrehajtási utasításokat tárgyalják, mert a pénzügyminiszter nagy súlyt helyez arra, hogy az új adótörvény minden részletesnélkül lépjen életbe, a jövő év elején.

Hasznos-e a varju? Ennek a kérdésnek egész irodalma van és már Magyarországon is több ezerre meő gyomorvizsgálati kísérlet történt e kérdés eldöntésére. Higmar Ottó a varjak ártatlansága mellett sokakoztatja tudományos érveit. Jablonovszky József dr., a rovarvadász állomás vezetője, a kísérleti kísérletekben szelvényekben körben végzett megfigyelések után kimutatta, hogy a vetési varju semmiképp sem mondható kizárólagos hasznos madárnak, mert a hol állandóan és tömegesen tartózkodik (telepesen fészkel), ott jelentékeny gazdasági kárt tehet. Ilyen károk esetén meg van okolva, hogy számát a fészkelő helyeken meggyérítsék. Az okozott kárral szemben okozott haszná csekély. A hol a varju csak ideiglenesen fordul meg, ott a legtöbb esetben teljesen közömbös.

A külföldi csegek vándoraktárai ellen. A megrendelégységi terén az

1900. évi XXV. törvények nem védi meg a hazai ipar és kereskedelem érdekeit. Élénk bizonyítéka ennek az, hogy es idő szerint a budapesti szállodákban több bécel és párisi divatárú cég vándoraktárai láthatók. E cégek igen nagy üzleteket kötnek a magánosokkal anélkül, hogy itt kösterheket viselnének, hogy iparigazolványt váltanának és százezekre rugó összegekkel károsítják meg a hazai divatiparosokat és kereskedőket. A Budapesti Nőruhakészítő Ipartestület, hogy a hazai ipar és kereskedelem érdekeit megvédje, szerdán tartott ülésen egy nagyarányú akció megindítását határozta el, hogy addig is, míg az új vándoripari törvény megvalósul a hatóságokat éberre ellenőrzésre és a hazai ipar és kereskedelem fokozottabb védelmére bírja.

KÖZGAZDASÁG.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóváltó Részvénytársaság, Buda, est, heti jelentése a tőzsdé-forgalomról és pénzügyéről.

Budapest, 1912 nov. 14.

A balkán félszigeti bonyodalomból kifolyólag már az a veszély fenyegetett, hogy a szerb adriai kikötő körülszármazott komoly ellentétek merülnek fel Szerbia és Ausztria-Magyarország között és hogy ezen körülmény esetleg európai bonyodalmakat vonhat maga után. Ez a hír mindenütt érthető meddőbenesét és nyugtalanságot keltett, mert attól tartottak, hogy Szerbiának ezen követelése, amennyiben Oroszország részéről támogatásra talál, háborús konfliktushoz vezet. Az események későbbi folyamán azonban oly hírek érkeztek be, melyek szerint a hatalmak a béke érdekében érvényesítik befolyásukat és Szerbiát ezen követelésétől való elállásra fogják szorítani. Ezen hírek, ugyancsak a török-bolgár hátról beérkező jelentések, melyek szerint török részről fegyveres támadást várnak és közvetlenül a szövetséges balkán államokkal lépnek érintkezésbe, kedvezően befolyásolták az irányzatot és úgy a vezető értékek, mint a helyi ipari papírok, részben nagyobb arányú fedezésekre, részben a közönség köréből történő véleményváltások folytán, zánóttóvó ármelegedést értek el és a tőzsde ma kb. az elért legmagasabb árfolyamokon zárult. A kedvező felfogásra, alig volt befolyással a német birodalmi banknak mai napon történt, egy teljes százalékot kitevő kamatlábemelésé, bár ezen intézkedés az Osztrák-magyar bank kamatlábemelését is maga után fogja vonni.

A vezető papírok közül leginkább magyar és osztrák hitel, továbbá rimamurányi vasúti részvényekben történtek nagyobb vásárlások, míg a főbb helyi papírok közül magyar bank, közuti vaspálya és városi vasut részvények voltak leginkább keresettek. A helyi ipari papírok közül leginkább szénértekek iránt mutatkozott érdeklődés, főleg magyar általános és szolgatársi közsébbánya részvények iránt, de elég élénk üzlet fejlődött ki Ganz-Danubius, Budapesti ált. villamosági, magyar cukoripari, Adria és Atlantica tengerhajózási, továbbá ámenetileg Osztrák-magyar gátársasági részvényekben.

A pénzpiac, miként a német birodalmi banknak fentebb említett kamatlábemeléséből is kitűnik, igen feszült és a jelenlegi magas kamatlábak már 1907 óta nem voltak érvényben. A devis árfolyamok is változatlanul igen magas színvonalon mozognak.

Őszi állatdíjazások.

Csikvármegye Gazdasági Egyesülete a m. kir. földművelésügyi miniszterium által engedélyezett díjakkal f. évi november hó 3-án Kászonaltizen, 4-én Tusnádon, 5-én Mindszenten, 6-án Csikszentmiklóson és 7-én Dánfalván állatdíjazásokat tartott, melyeken 244 kiállító 62 drb. egy éves üszőt, 76 drb. két éves üszőt, 140 drb. borjas tehent, 399 drb. sertést és 44 drb. kóst állított elő díjazásra.

A díjazások első díjat nyertek egy éves üszőkkel: Bors István Csatoszeg és özv. Nagy Ignác Mindszent, két éves üszőkkel: Fazakas Ignác Csatoszeg és Bíró Kálmán Vacsarcsi, borjas tehennel: Kovács Béla Mindszent és Zakarás P. Antal Szépvíz, sertésekkel: András Péter Csikszentlélek, Gagy István Szépvíz és Abos András Dánfalva, kosokkal: Molnár György Kászonaltizen és Péter István Jenőfalva. Ezekon kívül még 116 kisebb-nagyobb díj osztott ki a kisgazdák közt. A kiosztott díjak összege 1855 koronát tett ki.

A díjazások ügyét az egyesület állatnyesztési szakosztálya tagjaiból és a jelenlevő egyesületi tagokból alakított bíráló bizottságok Kias Ernő kir. gazdasági felügyelő és Módi Kőny Gyula kir. s. felügyelő közreműködésével intézték.

A díjazásra felhajtott állatok minősége a múlt évinél kedvezőlenebb, mert a nyáron át nagyobbára kedvelten tartott állatok a szakadatlanul tartó esőzések miatt sokat szenvedtek, amit csak gondos utátlással lehet pótolni. Az állatok tisztántartására fordított gond hiánya ez alkalommal oly szembevető volt, hogy a bíráló bizottságoknak csak ettől eltekintve volt módjában az állatokat bírálni. Sajnos, hogy gazdáink nagyrésze megelégedik azon elsőrendű fontossággal bíró állattenyésztési elvről,

hogy a „tisztántartás fél etetése.” A bíráló bizottságok mindenütt figyelembe ajánlták, hogy jövőre névbe a díjazásokra állított állatok tisztántartása is szigorúan fog elbírálni a a takarítatlan állatok a díjazásból még akkor is ki fognak sáranni, ha azok külföldben jól tápláltak.

A sertésenyésztés gyors léptekkel haladó fejlődéséről jóleső örömmel kell megemlékeznünk s ezen a téren legnagyobb elismeréssel kell honoráljuk azt a szívós türelmet, melylyel gazdáink a manapság szakadatlanul tartó és pusztító járványos betegségek dacára is sertésenyésztésüket nemcsak megóvták a visszaeséstől, de azt a legszebb reményekre jogosító állattenyésztési ágá fejlesztették.

A tenyésztők díjazása ez alkalommal vétegetett programba, miért a felhajtás számára névbe nem volt nagy, de az előállítottak közt igen szép példányokat lehetett látni.

Szám 11063—912. tkvi. 2—3

HIRDETÉNY.

Csobotfalva község tkve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendeletre képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanok névbe, melyekre az 1886. XXIX. é. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1912. évi december 19-én fog kezdődni.

1. Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új tkvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi tkvi végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, kik a tkvben előforduló bejegyzésekre névbe okadatolt előterjesztést kívánják tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kiállított határnapok kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

3. Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t. cikk 15—18. és az 1889. XXXVIII. t. c. 5, 6, 7, 8. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerzzen iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait az ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

4. azok akiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvűleg bejegyezve ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve hogy törlesztési engedély nyilvántartása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyeg mentesség kedvezménytől elesnek.

A kir. tiszék, mint tkvi hatóság.

Csikszere, 1912. évi október 29-én.

Gecző S. k., kir. tiszéki bíró.

A kiadmány hitelül: Kosza, kir. telegkönyvvezető.

Szám 801—1912.

Arverési hirdetés.

Alulirt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszentmártoni kir. járásbírósnak 1910. évi V. 254/4. sz. végzése folytán dr. Nagy Jenő ügyvéd által képviselt Kriesteszku Gutza és neje végrehajtatók részére 1600 korona tőkefelvétel s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 673 korona 50 fillérre becsült ingóságokra a csikszentmártoni kir. járásbírósnak 1910. V. 254/4. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy fullifoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán Tusnádfürdőn leendő megtartására határidőül 1912. évi december hó 3-ik napján délelőtt fél 11 órája kitűzték, amikor a bíróság lefoglalt háziutortok és egyéb ingóságok a legtöbbet igényőnek közpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron aul is ki fognak adatni.

Felhívataknak mindazok, kik az előterjesztendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelést megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldöttnek írásban beadták, vagy pedig szóval bejelentel el ne mulasszák, mert különben csak a vételár feleslegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszentmárton, 1912. évi november hó 17. napján.

Ambrus Lajos, bír. végrehajtó.

As Edison Mozgósínház e héten csütörtökön és vasárnap tart előadást, ezen élvezetes előadásokra felhívjuk a mélyen tisztelt közönség figyelmét már csak azért is, mert a vasárnapi előadás az utolsó lesz ebben az esztendőben.

Eladó ház és butor.

Csikszere, a Hargita-utca 13. szám alatti 3 szoba, 2 konyha, élelőtamra, 1 pincéből álló kőház a hozzátartozó 2 udvar és nagy kerttel szabadkézből, ugyanott házi butor és egy jó karban levő zongora is — elköltözés miatt sürgősen eladó. 1—2

KÉT DARAB TEKEASZTAL

teljes felszereléssel minden áron eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal. 1—2

Szám 351—1912.

Feladási hirdetés.

A csikpálvali közbirtokosság eladja Csikpálvala községhez tartozó 1912. évi november hó 30-án d. e. 9 órakor kezdődő zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen a tulajdonát képező és Csikpálvala község II. határában fekvő „Keresztes patak” nevű erdejében 4572/1888. F. M. számú terület alapján szálaló kihasználásra kijelölt területen a kereskedelmi célra alkalmas és törzsenként kibélyegzett lucfenyőfa állományát.

As eladás tárgyát képező faállomány törzsenkénti felvétel alapján a következőnek van becsülve:

a) A mintegy 18-6 k. hold kiterjedésű erdőben 1933 drb. álló lucfenyőfa, melynek átlagos mellmasszági átmérője 42 cm. együttvéve mintegy 2895 m³ hasznosfát tartalmaz.

Ezen erdő a romániai „Agas” vasúti állomástól 10-6 kilométernyire fekszik.

Kihhasználási időtartam egy év.

Kikiáltási ár 17693 (Tizenhétezer-hatszázkilencvenhárom) korona.

Bánatpénz a kikiáltási árnak legalább 10 százaléka.

Árverési és szerződési feltételektől eltérő vagy később érkezett és utó ajánlatok nem fogadhatók el.

Becsáron alól eladás nem történik.

Zárt írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverési bizottság elnökéhez nyújtandók be, s ezekben pontosan megjelölendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti. Írásbeli ajánlatok bélyeggel és megfelelő bánatpénzzel láthatók el.

As árverési és szerződési feltételek a csikpálvali közbirtokosságnál és a csikszere, a m. kir. járási erdőgazdálkodásnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csikpálvala, 1912. évi október hó 25-én.

As erdőbirtokos nevében: Gál József, közbirtokossági elnök.

Modern kutépités.

Új kutak építését cementgyűrűkkel, súlyesztő rendszerrel s kiszáradt régi kutak lennebb súlyesztést jutányos áron elvállalunk.

Nagy Mihály Sándor, cementárnygyár és építési anyagkereskedő Csikszere, Kossuth Lajos-u. 48. sz.

HIRDETÉSEK

olcsó árszámitás mellett közöltetnek s felvételnek A KIADÓHIVATALBAN.

Kijelölés. A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke a csikszereai kir. törvényszékhez, az esküdtbírók elnökévé az 1913. évi Rákóczi Ferenc törvénységi elnököt, elnökhelyettesé Demény Ferenc ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott törvénységi bírót jelölte ki.

A földmives iskola ingatlanainak kiosztása. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter a csikszereai m. kir. földmivesiskola céljaira szükséges ingatlanokra nézve a kiosztási jogot engedélyezte. A kiosztási eljárás elrendelése külön lesz kérelmezve, az már legközelebb fog történni. Az eljárás keresztülvitelé végre megoldja a földmivesiskola kihelyezési ügyét.

A virilisek névjegyzéke. A megsemmisített virilisek névjegyzék helyett a vármegye szombaton állította össze, Szász Lajos várm. főjegyző elnöksége mellett, a vármegye legfőbb adót fizető tagjainak 1913. évi állandó névjegyzékét. A névjegyzék ellen 15 nap alatt a bíráló választmányhoz fellejteményekkel lehet élni.

Választmányi ülés. A csikszereai ur. Kaszinó választmánya szombaton ülést tartott, melynek egyedüli tárgya a Kaszinónak lapunkban is szöveg telt felállításáról volt. A választmány a Kaszinó vendéglőjének Jakab Ödönt kérte fel, ki azt el is fogadta és már a napokban beállítja konyháját. Bár az intézkedés ideiglenes jellegű, a választmány reméli, hogy a Kaszinói élet fellendítésére ez intézkedés is alkalmas lesz. Elhatározta továbbá, hogy december hó 7-én Kaszinó-estélyt rendez, mely az idén az első lesz.

Jönnek a színházak. Városunk színházának idén november hó 25-én kezdődik. Az első hét műsora, amennyiben a színházbizottság hozzájárul, a következők: 25-én »A rabló lovag« szimfónia; 26-án »Leányvásár« operetta; 27-én »Csitri« vigiáték; 28-án »Bál az udvarnál« operetta; 29-én »Válás után« bohózat; 30-án »Asszonyfaló«. December 1-én d. u. »Két árva« dráma; este a »Cigány« népszimfónia. Az első estén a drámai személyzet fog bemutatkozni Jelen Rózi és Tallian Lászlóval a főszerepekben. Az operetta személyzet bemutatkozó darabján a múlt szezon nagy sikert aratott »Leányvásár«-t azért választotta az igazgató, hogy egy működő személyek, mint rendezés és kiállítás tekintetében a közönség összehasonlítás alapján a folyó évi szervezés tőkéletesebb és kifogástalanabb voltát megállapíthassa. A Leányvásár főszerepeit Buday Ilona, Gray Erzs., Rétey, Farkas, Parlagi, Makai és T. Korné játszik. A színház hat hétre terjed.

Aranylakodalom. Bara János csikszereai, egyházmegyei főgondnok, törvényhatósági tag és nejje Szekeres Terézia vasárnap ülték meg házasságuk 30-ik évfordulóját. Az ünnepélyen igen sokan vettek részt városunkból is. Misét Bálint Lajos főesperes fényes segítséggel mondott. Délen nagy ebéd volt az ünnepelt és közönségekben álló házaspár házában, délután pedig az iskolánál tisztelőkre műkedvelői előadást tartottak.

Juliusius-ünnepség. A csiksomlyói róm. kath. tanítóképző tanártestülete és ifjúsága folyó évi november hó 24-én (vasárnap) d. e. védőszentjének — Szent Cecilia — évfordulóját és a helyettes főpásztorok 25 éves örömműnepeit üli. Mint értesülünk az ünnepség igen fényesen igazgató, amennyiben az ifjúság odaadón készül. A már közösen forgó meghívó szerint az ünnepség a 10 órakor tartandó szertartás után — mely alatt az ifjúság szintén műkedvelőket mutat be — az intézet dísztermében fog tartatni. Ez uton is szívesen látjuk a tanítóképzsé iránt érdeklődőket.

A ráta hat aszálék. Az Osztrák-Magyar Bank ugyancsak szót követni a német birodalmi bank példáját és ma ezúttal felemelte a kamatlatot 6 százalékra, úgy hogy most nálunk is, Berlinben is ugyazas a ráta van érvényben. Az osztrák-magyar banknak rövid idő alatt ez a második kamatláb emelése.

Három eszerholdás. A Kincses Kalendarium érdekes kimutatást közöl vármegyék szerint Magyarország eszerholdas birtokosairól. E kimutatásban Csikvármegye is szerepel három eszerholdással. Ezek Málk István Gyergyóremetén 2475 kat. hold, Gyergyószentmiklóson 3555 kat. hold, Szeben Márton Gyergyószentmiklóson 1116 kat. hold, Szentiványi Gábor Gyergyószentmiklóson 3947 kat. hold birtokkal. Vármegyénken kívül az országban még csak Fogarasmegyében van kevesebb eszerholdás. Ott ugyanis csak egy van, Schneider Rozsó Nagybarivonon 1272 hold birtokkal.

A szinpártoló egyesület gyűlése. Vasárnap tartotta a szinpártoló egyesület Gyálókay Sándor főispán elnöksége mellett rendezett évünnepet az egyesületi tagok élénk részvételével. Az ülésen megjelentek Fejér Sándor, alispán, Szász Lajos főjegyző, T. Nagy Imre, Jeney László kir. ügyész stb. A színházi bizottság jelentést dr. Gaal Endre terjesztette elő, melyhez hozzászóltak Gyálókay Sándor, T. Nagy Imre, Orbán János, Józsa Géza és még többen. Erős kritikát gyakoroltak az értekezés Tompa Kálmán színházalata felett, mely-

ről újabb kedvező hírek érkeznek, különösen több sikerült új szerződések folytán. A vita általában abban csucosodott ki, hogy Csikszere szinpártoló közönsége feltétlenül várja Tompa Kálmántól, hogy az eddigienél jobb társulattal, jobb zenekarral, díszlettel stb. lépjen közönségünk elé, mert ellenkező esetben támogatásra nem számíthat. És itt érdekes megemlíteni, hogy Csikszere egy maga a hat hétes ciklus tartama alatt 18,000 koronát ad Tompa szinpártolóknak, ami oly tekintélyes összeg, hogy mellette messze elmaradnak a kerüllet többi városai. Ez az összeg jó társulattal évről-évre könnyen fokozható, ami városunknak a színművészetek iránti lelkes elkötelezettségét bizonyítja. A vasárnap ülésen előterjesztette Pototzky Pál pénztárnok a zárszámot és jövő évi költségvetést, melyek ismét igen kedvező eredménnyel zárultak. A város közönsége nagy érdeklődés mellett várja Tompa szinpártolóknak 25-iki beköszöntőjét.

A tűzifa ára esni fog. Az »Erdélyi Pénzvilág« háromszéki levelezője írja, hogy az idén oly nagy mennyiségű tűzifát vágta ki az erdőben, mint eddig soha. A rossz időjárás miatt hozzáférhetetlenné vált utakon a fát nem lehetett még szállítani úgy, hogy a tűzifa árának esése is csak később fog bekövetkezni. Az eladásra kerülő tűzifa mennyiségét növeli még az idei rossz termés, miután a kisgazdák rá vannak utalva a fuvarozására és eladásra. — Igazán óhajtható volna, hogy az Erdélyi Pénzvilág értesítése igaz legyen.

Nagy faszaladások. Az olasz-török békekötés óta Olaszországban nagy a faszaladás. A legutóbbi időben a magyar fákerekek közből Olaszországból nagy fenyőfarendelések érkeztek. — Érdekes az is, hogy a legutóbbi napokban a Balkán államok, különösen Szerbia és Bulgária részéről is igen nagy kereslet mutatkozik különböző építőfajták iránt és arról a részről is igen sok megrendelés érkezett. A szerbek és bolgárok a háború befejezésére számítanak és a tavasszal való szállítást kívánják. Ugyáltsák, hogy a rendezett viszonyok helyreállításával az üssekkötés a Kelettel igen kedvezően fog alakulni.

Durazzo. Albániának ez a kikötője az, amelyre Szerbia rá akarja tenni kezét s a mely körül komoly konfliktus kereskedhetik Durazzo le. Jelenleg kikötője Albániának; kereskedelmi forgalma normális időben meghaladja a tíz milliót. Ausztria körülbelül negyven százalékkal részesedik ebben a forgalomban, Magyarország jóformán semmivel. Ausztria utáni Olaszország következő a Banka Komerziale di Orient képviselői az olasz gazdasági érdeket meg szervezték rákalkálni, de az osztrák forgalmat korlátozom éri el.

Tisztáknak tilos nőekkel karonfogva járni. A budapesti helyőrség tisztjei nagyon el vannak keseredve, mert Terstyanszky altábornagy, budapesti hadtestparancsnok és vezénylő a honok egy olyan napiparancsot intézett a csapatparancsnokokhoz, a mely a tiszt katonáknak, legzsozsozabb egyéni jogalkbba nyult s ezeknek gyakorlásában akadályozza őket. A sérelmes parancs így szól: »Gyakran észlelhető azon torz és nevetésgesen ható jelenség, hogy Budapest utcáin tisztetek hölgyekbe belekapasztozva járnak. Ugy látják, hogy ez az itteni állomáson nagyon előkelőnek (síkkénekn) tudatik. Ha egy tiszt olyannyira gyenge és beteg, hogy az utcán egy hölgy által való vezetettetésre szorul, akkor az a tényleges szolgálatra nem alkalmas is, tehát felülvizsgálat alá vonandó«. A parancs lényegesen kívül nagyon bántja a tisztet és a gunyos hang is, de perasz ellene tenni nem lehet.

A Cigarillos általános forgalomban. A pénzügyminisztérium közlirí teszi, hogy az általános forgalomban fölvetett Cigarillos azivar, a melyet eddig csak a budapesti, pozsonyi, szátrói és flumel körzetben hoztak forgalomba, az évi december 15-étől kezdve az összes dohánygyárusoknál, illetve kiserusoknál is kapható lesz.

120 forint: 159.800 korona. Frits Tamás szászrégeni lakos ezelőtt 130 esztendővel jótékony célra elhelyezett 120 forintot. A pénz kamatos kamataival ma 159.800 koronát tesz ki. Külö állapán most jelenti a belligyminiszternek, hogy ez összegből Szászrégenben egy agg és gyermekmenháza építettek 130.000 korona költséggel. A fennmaradt 20.000 koronát tovább gyümölcsöztetik. Mi lesz ebből újabb 100 év múlva? Így a szászok.

A nagyhatalmak hádsereget. A mostani háború világban nem érdektelen az a kimutatás, anely az egyes európai hatalmak haderejét a következőkben tünteti fel:

Ausztria-Magyarország békében 890.000, hadi létszáma 2.260.000 ember.

Németország: békében 546.800, háborubán kerek 5 millió ember.

Oroszország: békében 1.420.000, háborubán 8.500.000.

Olaszország: békében 294.000, háborubán 3.600.000 ember.

Franciaország: békében 598.000, háborubán 4.500.000 ember.

Anglia: békében 485.000, háborubán 950 ezer ember.

Pasteur-intézet Kolozsváron. Az erdélyi vármegyék — közöttük Kolozsvármegye is, az utóbbi évek alatt több ízben írták fel az országgyűléshez és alapos indoklással Kolozsváron egy Pasteur-intézet létesítését kérték. A kéres főindoklás az a körülmény szolgál, hogy az erdélyi vármegyék aránytalanul nagy számban szállítják a betegeket a túllük messze fekvő fővárosi Pasteur-intézetbe, mely tudvalevőleg egyedüli az országban s emiatt állandóan túlszult. Ezelőtt két évvel ezekre az intézetekre egy millió koronát vettek fel a költségvetésbe, melyet az 1913. évre egy és fél millió kotonára emeltek fel, azaz az indoklással, hogy a felmiliós többlet egy Pasteur-intézet létesítésére fordít assék. A kolozsvári Pasteur-intézet helyiségül a Kert-utca 4. szám alatti Kenyeres-féle telket szemelte ki. Az intézet építését már a jövő év tavaszán megkezdik s a számitások szerint 1914. éve elején adnák át rendeltetésének. A kolozsvári Pasteur-intézet 50 beteg számára lenne berendezve. A budapesti Pasteur-intézetet 100 beteg számára létesíteték, de oly nagy a zsufoltás, hogy állandóan 200 beteg van az intézetben elhelyezve. Ezt a mizériát megszüntetné a kolozsvári második Pasteur-intézet s kitűnő alkalmat fog nyújtani az erdélyi részli vármegyék betegeinek a gyors kezelés elnyerésére.

Az anya bűne. Csiki Lapok annak idején részletesen megírta, hogy egy kaldánfalvi illetőségű 17 éves cseledeány, a brassói állomás közelében levő Albina hiteltelnetet fátelépének iróai helységé előtt 12 napos cacsomójt lopva, ez év június havában letette és azután ellillant. A rendőrség azonban még ugyanaznap megállapította a leány kitélet és őt a bíróságnak átadta. A megindított bírói eljárás folytán most volt ez ügyben dr. Jahn Frigyes kir. ítélőtáblai bíró elnökelete alatt a törvényszéki főtárgyalás, amelynél befejezte után a kir. törvényszék Lukács Róza cseledeányt család állás elleni vétségben bírósnak találta, s cselekményéért hat heti fogházra ítélte és egyidejűleg mint fiatalkorut a brassói patronage egyesület felügyeletére bízta. Az ítélethez egy a vádolt leány, mint a királyi ügyészség megnyugodván, az jogerőre emelkedett.

Félaru jegyek igazolványa. Az állami alkalmazottak és törvényhatósági tisztviselők, továbbá a községi és körjegyzők, a rendezett tanácsu városok tisztviselői a nem állami tanzómányzat, valamint az állami és törvényhatósági nyugdíjasok részére kiállított azok a félaru vasutijegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok, melyeknek érvénytartalma csak az 1914-ik év végével jár le, a jövő 1913. évre leendő érvényesítés végett a m. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest Andrássy-ut 73-75. sz.) már beküldhető, legkésőbb azonban december hó 31-ig okvetlenül beküldendő. Azok az igazolványok, melyeknek érvénytartalma 1912. évi december hó végével megszűnik, birtokosaik által a lejáratig megtartandók, helyettük azonban az 1913. évre, személyenként egy-egy fénykép beküldésével ugyancsak legkésőbb folyó évi december hó végéig új igazolványok kiállításra kérelmezendő. Azoknak a kiknek a folyó évben arcképes igazolványuk nem volt, de ilyet a jövő 1913. évre szereznii kívánának, az igazolvány kiállítását szintén a fent jelzett határidőn belül kell kérelmezniük. Különösen figyelmeztetjük az érleleket, hogy az igazolványok érvényesítéséért és az uk kiállításáért járó 2 korona kezelési illeték postabélyegekben rovandó le. A postabélyegek a betérjesztendő kérvényre vagy névjegyekre felragasztandók. Késpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében el nem fogadatik. A kérvények és a hivatalok részéről betérjesztendő névjegyek az előirt aradékkal és a hivatali pecséttel látandók el. Az érdeket hivatalok részéről úgy az érvényesítendő igazolványokról, mint a kiállítandó új igazolványokról szükséges fényképekről külön-külön jegyzék készítenendő. Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy kérvényeiken a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazlatott kötelesek, hogy semmiféle díjazott tisztviselő vagy fizetéssel járó hivatal nem viselnek.

Az eltört ünnepok. Glattfelder csanádi megyéspüspök kiadott pásztorlevelében magyarazza az ünnepok számának csökkentését kimondó pápai rendeletet, amely nagyon sok félremagyarázást adott alkalmat. A püspök érdekesen fejtegeti, hogy a pápa nem kívánta tabula rasat teremteni, hanem a törvény szigorát akarta némileg enyhíteni, amiddőn a megjelölt ünnepnapokon nem kötelezővé tette a szentmise hallgatását, sem pedig a munka beosztatását. Az ünnepok továbbra is vörös betűs napok maradnak a kalendariumban, sőt hathatósan buzdítja a híveket azok megszentelésére. Az ünnepi rendet szabályozó motu proprio gyakorlati kivételre nézve a megyéspüspök tájékoztatásul közli: Urnapja, Gyertyaszentelő és gyümölcsöltő Boldogasszonynapja és Kisasszonynapja ezután is ünnepeltetnek, de ezeken a napokon a szentmise hallgatása és a szolgál munkáktól való tartózkodás nem kötelező bün terhe alatt. Ezek az ünnepok a legmegfelelőbbek egyházi ünnepok lesznek. Az urnapi körmenet, mint eddig, a szenthéromság vasárnapja után csütörtökön

régi fényvel és ünneppéggel tartandó meg. Az elősorolt ünnepok eszentul is szünetnapok a tanintézetekben, melynek ifjúsága mint eddig, ugy eszentul is az istentiszteletben résztvevő egyébként e napok az 1913. évre kibocsátott naptárokban vörös betűs ünnepek változatlan számban feltalálhatók lesznek.

Az almaevés hatása az egészségre. Ha a különböző gyümölcsfajokat az egészség szempontjából osztályozzuk, legelőször kerül sorra az alma, a mely érett állapotban vastartalmu, éleynben dus, tehát a vérzesnyeknél vértképző hatásu, az aszmás és a tüdőbetegyeknél pedig megkönyebbíti a légzés nehézségeit. Az idegeseknek csillapító, a álmatlagnak megnyugtató szere; az emésztést lágyítón mozditja elő. A gyöngén savanyu almát sülle, főzve, száritva, kompot és kása alakban, nyersen jól letörölve hójastul lehet fogyasztani. Tudnillik az alma tápláló ereje, vastartalma héjában a legtöbb van. Kivételek perze a vastaghejű almák, ezeket meg kell hámozni, mert héjukat nehezen emészt meg a gyomor. A köztudatba időiden idők óta áment az alma egészségese hatása, hiszen a katonajammer kellemetlenségét savanyu almával enyhítgeti a mámoros ember.

Állami facsemeték kiosztása. A földmívelésügyi miniszter most bocsátotta ki hirdetményét az állami facsemeték adományozása tárgyában, melyeket kopár és vízmosásos erdősitésekre kisbirtokosok részére, ha a facsemeték beszerzési anyagi erejüket meghaladná, ad a kormány. Akik állami facsemetékben részesülni akarnak, 1 kor. bélyeggel ellátott folyamodványukat dec. 1-ig terjesszék be a kir. erdőfelügyelőséghez.

Szorb leány a háboruban. Csodálatos mesélnek Jovanovic Zsófia hősiességéről, a ki a szorb komitácák között harcol. A fiatal leány egy helyi banknak géprónója, vőlegényével ment a háboruba s katonaruhát vette. Mídarénél az első sorban harcolt.

Védekezés a pálinka ellen. Az alkohol rombolásait napról-napra látjuk, de alig tudunk ellene védekezni. Abau-Torna vármegye külön alkohollelenez népvédelmi bizottságot szervezett. Ez a bizottság részletes programot készített, mely szerint az alkohol pusztításának gátát lehetne vetni. Javaslatai a következő pontokban foglalhatók össze:

1. Korcsmákat vasár- és ünnepnapokon az istentiszteletek tartamára zárva kell tartani.
2. A korcsmákat télen 9, nyáron már este 7 órakor be kell zárni.
3. A korcsmába 18 évnél fiatalabb ember be nem léphet, azokban nem időzhet, előttük nem ácsoroghat.
4. A bíróság megítélhető korcsmai hitel eszentul a törvényben megállapított legnagyobb mérték, négy korona lesz.
5. 12 évnél fiatalabb gyermeknek sem pálinkás kenyeret adni nem szabad. Aki megteszi, súlyosan megbüntettetik.
6. Az iszákosságokról ismert emberekről jegyzéket vezetnek s őket a korcsmából kiltiják. Azt a korcsmarost, aki inni ad nekik, szigoruan megbüntetik.
7. A közmunkásokat végző munkások fizetését jövőre nem szombaton, hanem kedden adják ki. Közre hat a vármegye arra is, hogy a különböző uradalmak hasonlóan megváltoztassák a befizetési napot.
8. A falvakban mulatságot csak akkor engedélyeznek, ha a rendezők olcsó alkoholtmentes italokról is gondoskodnak.
9. A korcsmákat hatályosan ellenőrzik; a mulatságok lefolyásáról minden esetben jelentést kell tenni a hatóságának.

A községek állami megélvezése. Egyik vármegye községe föliratot intézett a kormányhoz, — hogy arra való tekintettel, hogy az állam az italmérsi jövedékből nagy jóvedelmet kap — az egyes községekben levő tiszta jövedelemtöbblet tíz százalékát, engedje át a községnek. — Erre a fölíratra a pénzügyminiszter ezeket felelte: Az italmérsi jöv. szólló 1898. évi XXXV. törvények 69-ik paragrafusá szerint, ha az államnak az italmérsi jövedékből elért tiszta jövedelme többet tenne ki, mint amennyi az összes kártalanítási töke kamatainak és az évi törlesztés járulékaik fedezésére szükséges, ez a jövedelemtöbblet a törvényhatósági és rendezett tanácsu városok, nemkülömben azon községek fölsegítésére fordítandó, melynek az italmérsi jövedékből való tiszta bevétel többet tesz ki, mint amennyi ugyanazon város illetve község után adott összes kártalanítási járulékra szükséges.

Fűrészpörből alkohol. A kanadai fűrésztelepek valóságos hegyekké felhalmozott fűrészpörből újabb alkohol állítanak elő. Egy tonna fűrészpörből százötven liter 98 százalékos borzaszt készítenek s ezen egy tonna fűrészpör feldolgozása alig egy dollárba kerül. Tekintettel erre a hirtelen olcsó előállításra, valamint a szesz elégséges értékre, a fűrésztelepek voltaképpen nem is fát, hanem fűrészpör termelnek egyenesen a szesz céljaira. A mezőgazdasági termékekből előállított szeszből most törvényhozás után fogják a fűrészpörszeszt megkülömböztetni, noha alig van valamely különbözé a kettő között.

KOLLARI
BORLEMEZ RUGANYOS
SZAGTALAN FEDÉLEMEZ

„KOLLARIT“ BÖRLEMEZ

kaucsuk compositioval bevont ruganyos, viharbiztos és időálló szagtalan fedélemez. A jelenkor legjobb tetőfedélemeze

végtelenül tartós.

Régi zsindely tetők átfedésére kiválóan alkalmas.

Sem mázolni sem mézslével bevonnai nem kell.
Kapható: 2 4

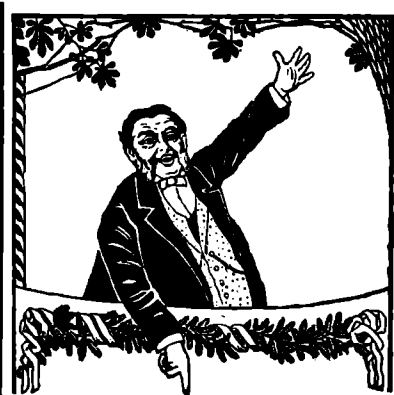
NAGYMIHÁLY SÁNDOR
építési anyagkereskedőnél, Csikszereada.

SAVOY-SZÁLLODA

Budapest, VIII., József-körút 16.
Elsőrangú kényelemmel berendezett utcai szobák. Kifünő étterem. Mérsékelt polgári árak. Külön termek. Bankettek, esküvők rendezését elfogadom.

Estéinkint FARKAS VINCE
hírneves cigányprimás teljes zenekarával
HANGVERSENYEZ.
Szíves pártfogást kér

Szabó Tivadar tulajdonos,
a „Nemzeti Kaszáló“ volt Ustervetetője és a „Dell“ volt főplaccere.
9-10

Szőnyegáruház.

Szőnyegek, Linoleum,
Függönyök,
legnagyobb választékban, postai megrendelések azonnal el lesznek intézve.

Tellmann & Speil
— Brassó, Buzasor 8. —
6-30

A legjobbnak elismert Emke linoleum

padió fénymáz. — Egyedül raktár:
NISZEL JAKAB
vegyeskereskedése, Csikszereada.
5-30

Takarékos háziasszony,
otthon készíti likőrjeit, miáltal jobbat, szebbet, tisztábbat és olcsóbbat kap mintha készen venné.

Következő likőr essentia kaphatók
Allasch, Kárpáti keserű,
Barack, Fény,
Cacao, Kómény,
Császárkörte, Maraschino,
Chartreuse, Meggy,
Curacao, Rum,
Dio, Vadász likőr,
Vanília.
Ára egy üvegnek használati utasítással 60 fillér. 6-50

Amerikai fogcsappék a fogfájást azonnal megszünteti. — Saját készítésű Mentholos szoborszesz a legjobb házi-szer. — Liliontej ereme, szappan és puder a legjobb és legártalmatlanabb kéz- és arcpótló szerek.
Valódi angol, francia és hazai illatszerek, óriási választékban kaphatók

BARLA DEZSŐ
gyógyszerész, Csikszereada.
Postai rendelések azonnal intézettek.
10 koronán felüli rendelésnél franco.

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy folyó évi október hó 1-én Gyergyószentmiklóson a Merza- és Bocscsnczi-féle házban, vezetésem alatt a legjobb készítménnyel „ANGOL URI SZABÓSÁG“ cég nyílik meg, mely abban a helyzetben lesz, hogy a legmagasabb igényeinek megfeleljen. A nagyérdemű közönség szíves pártolását kérve vagyok. Kifünő tisztelettel Herz Márk férfi szabó.

MÁTHÉ JÓZSEF
női divat-kalap-üzlete
Csikszereada (Grünwald A. ház).

PALMA
valódi
KAUCSUK-CIPŐSAROK DOBOZA.
MINŐSÉGE: ARANY

ÁRUHÁZ
Brassó, Buzasor 9.
Egyedüli különlegességi vállalat:
Divatos szőnyegek,
Függönyök, garnitúrák,
Pamlagtakarókban.
Butorszövetek, matracgradli.
Legnagyobb raktár linoleumokban és viaszkos vásznakban.
Széles kiszolgálás! Legelőőbb árak!
30-50

Kiadó! Egy esetleg két butorozott szoba azonnal. Márkus u. Cim a kiadóhivatalban.
1-8

Butorozott szobák
napokra is kiadók.
Mikó utca 23. szám alatt.
4-4

ELSŐ MAGYAR VILLAMOSERŐRE BERENDEZETT HANGSZERGYÁR.
STOWASSER JÁNOS
cs. és kir. udvari szállító, színházak, zenedék, hadsereg stb. szállítója, a Rákóczi tárogató és a hangfokozó gerenda feltalálója Budapest, II., Lánchíd-u. 5. Gyár: Öntőház-u. 2.
Ajánlja a saját gyárában készült húros, vonós, fuvó és ütő hangszereit és azok alkatrészeit, Quintesszta hurkokat.
Hegedűk 3, 4, 5, 6 forinttól feljebb a legjobb felszerelés szerint. — Tárogató rópaifából, ujezást billentyűvel és iskolával 30 forinttól feljebb. — Harmonikák legjobb elpusztíthatatlan hangokkal 2.50, 3, 4, 5 frittől feljebb. Különlegesség acélhangú hangverseny harmonikák, saját minták.
STOWASSER a hangfokozó gerenda feltalálója, mely által bármily hegedű vagy gordonka jobb, erősebb és lágyabb hangot nyer (biztos siker) hegedűbe javításnál 4 fritt.
Harmonium világhírű legjobb gyártmány 65 frittől feljebb.
Javitások az összes hangszereken különleges szakszerei pontossággal, jutányos áron. — Zenekarok teljes felszerelése előnyös feltételek mellett, jutányos áron, elismert kifünő minőség. — A legtöbb katonai zenekar szállítója.
Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára általánosan a legbiztosabb kiszolgálásról elismerve. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. —20

Ha olcsón és jót akar vásárolni, tegyen próbát!

Lehírom a figyeimét a t. butor- és varrógép vásárló közönségnek, hogy bárki mielőtt butort és varrógépet vásárolna ne mulassza el raktáromat meglátogatni, hol az összes raktáron levő butorokat, ugymint:

EBÉDLŐ-, HÁLÓ-, SZALON- ÉS IRODAI BERENDEZÉSEK, BÖRGARNITURÁK, DIVÁNYOK ÉS MADRÁKOK
minden kivételben és rendkívüli nagy választékban, valamint a legjobb gyártmányú varrógépek, kerékpárok, gramafonok és lemezek, melyek igen jutányos áron és kedvező fizetési feltételek mellett lesznek elárusítva. Minden tölem vásárolt varrógépet 6 és 10 évi jótállást vállalok. Varrógepeket 54 K-tól, gramafonokat 40 K-tól és kerékpárokat 110 K-tól fennebb árúsítom.

VARRÓGÉPEK-, KERÉKPÁROK- ÉS GRAMAFONOK-
hoz mindenféle alkatrészek kaphatók. — Javításokat a legjutányosabb árért eszközölök, jótállás mellett. Maradok kiváló tisztelettel

Ackermann Ignác, butor- és varrógép nagyraktára
Csikszereada, Kossuth L.-utca 9. sz. (Lukács Juliska-féle béraplota).

49 Mindenféle asztalos-, kárpitos- és díszítőmunkákat elvállalok. 52

Elvtem nagy forgalom és kevés haszon!

Vidéki megrendeléseket a megrendelés napján fogatosítom.

Külföldi tanulmányi utamból hazaérkezve, azon helyzetben vagyok hogy a

LEGJABB DIVAT SZERINTI
„ NŐI DISZKALAPOKAT „
mindenkor a legizléseesebben kiállitva jutányos áron árusithatom.

ÁTALAKITÁST ELVÁLLALOK.
LIGETI SAMUNÉ NŐI DIVATKALAP NAGYRAKTÁRA, CSIKSZEREDÁBAN.

Vidéki megrendeléseket a megrendelés napján azonnal fogatosítom.

Női divatkalap újdonságok. Női divatkalap újdonságok.

REISZ MIKSA BÜTORGYÁRA

Békéscsaba — Nagyvárad
Andrássy-ut Rákóczi-ut
Brassó, ideiglenesen Hosszu-utca 33. szám.
Kiváló minőségű modern bútorok. Játányos gyári árban. Teljes lakberendezések.

14-50

Kézimunka szövetmintákkal készségesen szolgál!	
Szolid árak!	<p>Bolesch Frigyes kézimunka üzlete, rövid-, szövött és kötött árak, Brassó, Kolostor-utca 29.</p> <p>Az újévi idényre megérkezett gyönyörű szép választékban, milien, futó, dívánpárna és gobelin képek.</p> <p>Nagy raktár mindennemű kész, kész kézimunkák és kézimunka szövetek, selymek, gyapjú és gyapott fonalakban.</p> <p>Dua választék férfi, női és gyerek harisnyákban, trikókban ugyesintén férfi ingek, nadrágok, gallérok, kiegészítők, nyakkendők és zsebkendőkben.</p> <p>Kézimunka szövet mintákkal készségesen szolgál.</p>
	Pontos kiszolgálás!
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöztetnek.	

Üzlet megnyitási jelentés!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget ez uton is értesíteni, hogy Csikszeredán, Apaffy Mihály-u. 4 sz. a. fióküzletet nyitottunk és kérjük t. vevőinket, hogy eredeti Singer varrógépekben, varrógépkatrészekben, tűkben és varrógépolaiban beálló szükségletüket fenti üzletünkben fedezni sziveskedjenek. — Cégünket a nagyérdemű közönség szives jóindulatába ajánlván, maradtunk teljes tisztelettel:

SINGER CO. VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Ezen cégről ismerhetők fel azon üzletek, amelyekben „SINGER” varrógépek árusítottak. Gépeink nem szorulnak ajánlatra, csak arra kell ügyelni, hogy megfelelő helyen vásároltassanak.

Figyelmeztetés. Az összes más üzletek által „SINGER” név alatt forgalomba hozott varrógépek egyik régebbi szerkezetek után készültek, amelyek újabb családi gépeink mögött szerkezetben, szolgáltatási képességben és tartosságban is messze elmaradnak. 13-52

HALLÓ! ÉRTESÍTÉS! HALLÓ!

Építési anyagraktár, vasbeton, műkö- és cementárugyár.

Tudomására adom a nagyérdemű közönségnek, hogy Csikszeredában, a Kossuth Lajos-utca 48. sz. alatt nagy építési anyagraktárt rendeztem be a azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagyérdemű fogyasztó közönség részére mindennemű építési anyagot jó és pontos kiszolgálás, olcsó árak mellett eszközölök.

Allandó raktáron van:

Mész darabos és oltott Portland-cement friss és legkiválóbb minőségű. Gipsz stakatur és azobrász. Mád fűzve stakaturokra és egyéb fák eltakarására. Valódi aszfalt fedőlemez többféle minőségben. Kollarit bőrlémez, mázolás nem igényel kizárólagos eladásra. Aszfalt elszigetelő lemez és kacsok-aszfalt nedves falak és lakások száraz tételéhez, kátrány és carbolineum fák telítésére, gomba és rothadás ellen. Azbest pala igen könnyű és tartós. Teljes fűdések elvállalok. Vasgerendák bármilyen méret szerint. Hornyolt cserép anyagból. Vakolat köpor, Selmanotte tűzálló téglák és föld stb. mindennemű építési és műszaki anyag.

CEMENTÁRU-GYÁR.

Kutarkák betonból 80-100, 120, 150-200-300 és 400 méter átmérőjű kutarkákhoz, ezek készítését is elvállalok süllyesztő rendszerrel, nagyobb kutak építését, gözüzemű berendezéssel készítek magas vízállások megadásával. Cement cserép többféle színben, betoncsövek, hidak és átereszek készítése. Beton- és műkőlapok, színes járda és burkolati cementlapok készítése és elhelyezése. Itató- és etetővályuk minden nagyságban. — Blok üres téglák, különösen alkalmas istállók és gabonaszóknak. Virágvázak és talapatok cainos kivitelben. Kályha alátét lemezek. Kémény- és falfedők. Mindennemű beton- és cementipar-vállalat, granit-terasz beton stb. burkolatok készítése stb. stb. Nagyban eladásoknál megfelelő engedély. A nagyérdemű fogyasztó közönség nagybecsű bizalmával és rendelkezéseivel felkeresni sziveskedjék.

Gyárak és raktárak: Csikszereda, Uftusnád és Kézdivásárhely.

Szives támogatást kér kiváló tisztelettel:

Nagymihály Sándor építész, Csikszereda.

URAM!

Ha Ön súlyt helyez egészségére,
Ha azt akarja, hogy jó kinézése legyen,
Ha azt akarja, hogy nyugodt álma, jóévtágya legyen
Ha erejében gyarapodni akar

CSAK DRÉHER-SÖRT IGYÉK!

Kapható Csikszeredában üvegekben: a jobb kávéházakban, vendéglőkben és az összes jobb fűszer- és csemegekereskedésekben.

Főraktár Csikvármegye részére:

Niszel Fivéreknel, Csikszeredában.

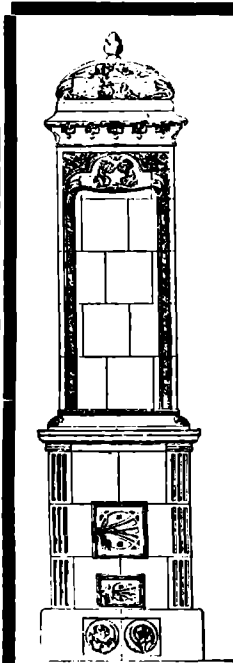
Dréher-féle poharas sör — naponként friss csapolás — csakis özv. Nagy Istvánné „Zöldfa” vendéglőjében, az Európa-szállodában és a vasuti étterembe kapható.

(15) 41-52

Schvarcz József és Társa
Budapest, Váci-körút 53 sz.
Alapítási év 1884.

Szabadalmazott Ventzki göztakarmány fűlesztő
65, 100, 160, 300 és 620 liter űrtartalom.
Fűlesztő 40-60 perc alatt.
Hordozható pálinkafűző üstök.
100-400 liter űrtartalom. — Az új szeszadótörvény előírásai szerint.

Angol marha- és lónyíró gépek és ollók.

Szépség,
jóság
és
olcsósá-
gánál
fogva

Első helyre küzdötte fel magát
A PÜCHER-FÉLE GYORSMELEGÍTŐ

cserépkályha, különösen *hálószobák* és *ebédlők* részére ajánlom *gyorsmelegítő* agyag-kályháimat, melyek azon kiváló tulajdonsággal bírnak, hogy oly gyorsan fűtenek, mint a *vakályhák*, de a meleget ép úgy, mint az eddigi cserépkályhák, hosszú ideig megtartják. — Ezen kályhák a legnagyobb fűtőképesség és jelentékeny tüzelőanyag megtakarítás kezesége mellett készíttetnek. Ezen gyorsmelegítő kályháim a vas- és cserépkályha összes előnyeinek szerencsés egyesítése és teljes joggal állítom, hogy a jelenkor legtökéletesebb kályhája:

A PÜCHER-FÉLE GYORSMELEGÍTŐ CSERÉPKÁLYHA.

Kivánatra kályháimat kizárólagos Coaka- és szénfűtésre gyorsmelegítő Dauerbrand-betéttel látom el. — Takaréktűzhelyek megrendelésénél kérem megnevezni, hogy jobbra a falhoz, balra a falhoz vagy szabadon állva kívánatnak-e. Takaréktűzhelyeknek és fürdőkádaknak a legjobb Chamotteból, fehér, márványozott és kék csempék készülnek. Azoknak ár nagyság és kivitelük szerint állapítatik meg. Felvilágosztatással igen szívesen szolgál az érdeklődő közönségnek, valamint a kályha és csempé mintákkal is.

10- LAURENTZI RUDOLF kizárólagos elárúsítója Gyergyószentmiklóson.

Hosszurovó Cement Födélcserép

majdnem határtalan tartósságu, igen könnyű födőanyag, olcsó áron kapható

Iroda: Hirscher-utca 18. sz. **Portland cementgyárnál, Kugler és Társai, Brassóban.** Iroda: Hirscher-utca 18. sz.